

OPRACOWANIE WYNIKÓW ANKIETY NA TEMAT KWARTALNIKA „PSYCHOTERAPIA”

Prośbę dotyczącą wypełnienia ankiety na temat kwartalnika „Psychoterapia”, w związku z 50. rocznicą jego istnienia, skierowaliśmy do członków Sekcji Naukowej Psychoterapii i Sekcji Naukowej Terapii Rodzin Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego oraz do członków Sekcji Naukowej Psychoterapii Polskiego Towarzystwa Psychologicznego. Na ankietę odpowiedziało 105 respondentów:

- 89 (89,9%) członków Sekcji Naukowej Psychoterapii Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego.
- 32 (32,3%) członków Sekcji Naukowej Terapii Rodzin Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego oraz
- 20 (20,2%) członków Sekcji Psychoterapii Polskiego Towarzystwa Psychologicznego

(Suma jest większa od 105, gdyż niektóre osoby są członkami dwóch lub trzech wymienionych sekcji.)

Poniżej przedstawiamy pytania zawarte w ankiecie i odpowiedzi na nie.

1. **Czy czytasz „Psychoterapię” — kwartalnik Sekcji Naukowej Psychoterapii i Sekcji Naukowej Terapii Rodzin Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego?**
  - Tak, każdy numer — 27,6%
  - Tak, co kilka numerów — 48,6%
  - Tak, ale rzadziej niż jedno wydanie rocznie — 13,3%
  - Nie, ale kolekcjonuję kolejne numery — 2,9%
  - Nie czytam — 7,6%
2. **Jak oceniasz przydatność „Psychoterapii”? (od 1 — nieprzydatna do 5 — bardzo przydatna)**
  - (5) — 47 osób (44,8%)
  - (4) — 24 osoby (22,9%)
  - (3) — 25 osób (23,8%)
  - (2) — 6 osób (5,7%)
  - (1) — 3 osoby (2,9%)
3. **Czy korzystasz z wersji drukowanej czy elektronicznej dostępnej na stronie www.psychoterapiaptp.pl?**
  - Tylko z wersji drukowanej — 9,5%
  - Tylko z wersji elektronicznej — 50,5%
  - Z jednej i drugiej — 32,4%
  - Nie czytam „Psychoterapii” — 7,6%

4. Przypomnij sobie, czy jakiś artykuł opublikowany na łamach „Psychoterapii” zrobił na Tobie szczególne wrażenie i wpłynął na Twój rozwój zawodowy? Podaj tytuł.

61 osób udzieliło odpowiedzi na to pytanie.

10 osób nie podało żadnego tytułu ani tematu, pisząc, że nie pamiętają, który z artykułów był ważny, albo że trudno wybrać jeden, **2 osoby** krytycznie odniosły się do zawartości kwartalnika, pisząc „nie, brakuje w nich odniesień do praktyki” i „żaden konkretny”.

Pozostałe osoby wskazywały na artykuły z obszarów:

- terapii rodzin i par (w tym: Bogdana de Barbaro, Lucyny Drożdżowicz, Ireny Namysłowskiej, Krzysztofa Klajsa, Katarzyny Tomasiewicz, Bartłomieja Taurogińskiego, Mariusza Furgała, Bernadetty Janusz, Anny Siewierskiej, Szymona Chrzastowskiego, Małgorzaty Wolskiej, Feliksa Matusiaka) dotyczące głównie tematów: mentalizacji, terapii z nakazu sądowego, terapii wielorodzinnej, kontraktu w terapii par, impasu w terapii par, wskazań i przeciwwskazań do terapii par, genogramu, utrat w rodzinach — **19 wypowiedzi**
- wybranych problemów klinicznych (zaburzenia odżywiania, ChAD, schizofrenia i inne psychozy, patologiczne skubanie skóry, borderline, OCD, pamięć w procesie terapeutycznym). Wymienieni autorzy, to: Irena Namysłowska, Małgorzata Kostecka, Andrzej Cechnicki — **15 wypowiedzi**
- zagadnień etycznych i podstawowych zjawisk w psychoterapii, skuteczności psychoterapii, relacji terapeutycznej, stanie psychiatrii dzieci i młodzieży (w tym Jana Czesława Czabały, Barbary Józefik) — **8 wypowiedzi**
- psychoterapii psychoanalitycznej i psychodynamicznej (tematy niektórych artykułów): przeniesienie i przeciwprzeniesienie, piersiący ojciec, relacja ojca z synami, matek z dziećmi. Wskazani autorzy to: Paweł Gliła, Katarzyna Schier, Warren Colman, Wojciech Hańbowski — **7 wypowiedzi**
- superwizji (w tym artykuł Ireny Jelonkiewicz) — **4 wypowiedzi**
- wywiadów z terapeutami i o znanych terapeutach (np. o Antonim Kępińskim Katarzyny Walewskiej) — **3 wypowiedzi**
- studia przypadków (w tym „Ślady doświadczeń rodzinnych w obrazie ciała”) i artykuł o prezentowaniu studiów przypadków — **2 wypowiedzi**

Z powyższego zestawienia wynika, że problematyka terapii rodzin i par cieszy się dużą popularnością. Podobnie jest z artykułami dotyczącymi wybranych problemów (zaburzeń) klinicznych. W ostatnim dziesięcioleciu te właśnie obszary tematyczne dominują w artykułach przysyłanych do redakcji. Natomiast dużo mniej otrzymujemy artykułów poświęconych opisom przypadków i niewiele artykułów dotyczących superwizji. Mimo że na artykuły o tej tematyce wskazali nieliczni Respondenci, wydaje nam się, że większa liczba artykułów o tej tematyce mogłaby przyciągnąć uwagę naszych Czytelników.

5. Ile książek z dziedziny psychoterapii czytasz rocznie (podaj wartość liczbową, biorąc pod uwagę średnią z ostatnich 3 lat)?

- od 0 do 5 książek — 46 osób (44%)
- od 6 do 10 książek — 35 osób (33%)
- od 11 do 20 książek — 18 osób (17%)
- powyżej 20 książek — 6 osób (6%)

6. **Ile artykułów z dziedziny psychoterapii czytasz rocznie (podaj wartość liczbową, biorąc pod uwagę średnią z ostatnich 3 lat)?**
- od 0 do 10 artykułów — 35 osób (33%)
  - od 11 do 20 artykułów — 25 osób (24%)
  - od 21 do 30 artykułów — 16 osób (15%)
  - od 31 do 40 artykułów — 7 osób (7%)
  - od 41 do 50 artykułów — 9 osób (10%)
  - powyżej 50 artykułów — 12 osób (11%)
7. **Ile artykułów publikowanych w „Psychoterapii” czytasz rocznie (podaj wartość liczbową, biorąc pod uwagę średnią z ostatnich 3 lat)?**
- od 0 do 10 artykułów — 73 osoby (69%)
  - od 11 do 20 artykułów — 25 osób (24%)
  - powyżej 20 artykułów — 7 osób (7%)
8. **Kwartalnik „Psychoterapia” obchodzi 50. rocznicę powstania. Czy chciałabyś/chciałbyś się podzielić swoją refleksją dotyczącą obecności czasopisma w Twoim życiu/rozwoju zawodowym? Zapraszamy do niej:**

69 osób udzieliło odpowiedzi na to pytanie;

- **pozytywne: 48 wypowiedzi (70%)**, m.in.: artykuły na wysokim poziomie, możliwość uaktualnienia wiedzy z dziedziny psychoterapii, wspieranie rozwoju psychoterapii, pomoc w dojrzewaniu psychoterapeuty, pobudza do refleksji, daje możliwość spojrzenia z różnych perspektyw na pacjenta, inspirujące artykuły, pomaga w integracji różnych idei, pomaga w prowadzeniu zajęć ze studentami, wysoki poziom naukowy, podkreślenie zasług Kazimierza Bierzyńskiego w podniesieniu rangi czasopisma,
- **negatywne: 12 wypowiedzi (17%)**, m.in.: za mało, nie dochodzą przesyłki, pomimo interwencji, słabo dostępny, nierówne czasopismo — czasem artykuły przydatne, a czasem mało użyteczne, mało artykułów inspirujących, brak praktyczności i odniesień do warsztatu psychoterapeuty, za mało współczesne i za mało głębokie,
- **obojętne i odmowa odpowiedzi: 9 wypowiedzi (13%)**, m.in. nadmiar obowiązków utrudnia czytanie, z biegiem czasu utrata zainteresowania.

Wszystkie refleksje Respondentów będą brane pod uwagę w starannym doborze artykułów do publikacji. Zależy nam na tym, by „Psychoterapia” była pomocna w rozwoju zawodowym Czytelników i osiągała coraz wyższy poziom naukowy i praktyczny.

9. **O czym chciałabyś/chciałbyś czytać więcej w „Psychoterapii”?**

84 osoby udzieliły odpowiedzi na to pytanie

- **praktyka psychoterapeutyczna: opisy pracy klinicznej, praktyczne aspekty psychoterapii, krytyka psychoterapii, analiza procesu terapeutycznego, studium przypadków (w tym komentowane przez reprezentantów różnych modalności), skuteczność różnych form terapii dla różnych grup pacjentów, narzędzia badające skuteczność — 29 wypowiedzi**
- **nowe nurty, podejścia, metody i szkoły psychoterapeutyczne — 9 wypowiedzi**
- **nowe badania dotyczące psychoterapii — 6 wypowiedzi**

- psychoterapia dzieci i młodzieży, psychoterapia dzieci metodami projekcyjnymi — **5 wypowiedzi**
- etyka w psychoterapii i superwizji — **4 wypowiedzi**
- terapia rodzin, terapia systemowa — **4 wypowiedzi**
- terapia par — **4 wypowiedzi**
- psychoanaliza — **2 wypowiedzi**
- psychoterapia psychodynamiczna — **1 wypowiedź**
- CBT — **1 wypowiedź**
- psychodrama — **1 wypowiedź**
- psychoterapia online — **1 wypowiedź**
- historia psychoterapii — **1 wypowiedź**
- artykuły z pogranicza nauk (filozofia, socjologia) — **2 wypowiedzi**
- superwizja — **2 wypowiedzi**
- rozumienie pacjentów w zmieniającym się dynamicznie świecie; wpływ sytuacji społeczno-politycznej na proces psychoterapii, kondycję pacjenta i terapeuty, funkcjonowanie świata wewnętrznego — **3 wypowiedzi**
- terapie nieodpłatne prowadzone w ośrodkach niezwiązanych z NFZ (PCPR, MOPS, DPS, organizacje pozarządowe) — **1 wypowiedź**
- działalność różnych instytucji, placówek i gabinetów prowadzących psychoterapię — **2 wypowiedzi**
- socjologiczne i kulturowe aspekty zaburzeń psychicznych — **1 wypowiedź**
- specyfika pracy z osobami nieheteronormatywnymi i ich rodzinami — **1 wypowiedź**
- przemoc seksualna — **1 wypowiedź**
- schizofrenia, zaburzenia psychotyczne z uwzględnieniem aspektu duchowego — **1 wypowiedź**
- zaburzenia osobowości — **2 wypowiedzi**
- imigracja — **1 wypowiedź**
- otyłość, „zajadanie” emocji — **1 wypowiedź**
- psychosomatyka — **1 wypowiedź**
- psychoonkologia — **1 wypowiedź**
- neuronauka w psychoterapii — **1 wypowiedź**
- sztuka — **1 wypowiedź**
- praca z ciałem — **1 wypowiedź**
- bioenergoterapia — **1 wypowiedź**
- wywiady ze znanymi terapeutami, o psychoterapeutach, ich własnych doświadczeniach — **3 wypowiedzi**
- dyskusje, różnice zdań — **2 wypowiedzi**
- tłumaczenia wybitnych psychoterapeutów z zagranicy, o najnowszych publikacjach międzynarodowych — **2 wypowiedzi**
- recenzje książek — **1 wypowiedź**
- praktyka zdobywania certyfikatu, informacje o szkoleniach i kursach — **2 wypowiedzi**
- numery tematyczne — **1 wypowiedź**

Przytoczyliśmy wszystkie wypowiedzi, żeby zobrazować szerokie spektrum życzeń Czytelników, ale też, żeby zachęcić dotychczasowych i przyszłych Autorów artykułów do uwzględnienia powyższych tematów. Warto zwrócić uwagę, że największym zainteresowaniem cieszy się praktyka psychoterapeutyczna, a zwłaszcza opisy przypadków.

10. **Dodatkowe uwagi, które chcesz przekazać zespołowi redakcyjnemu „Psychoterapii”**

64 osoby udzieliły odpowiedzi na to pytanie.

- podziękowania i życzenia — **43 wypowiedzi**
- propozycja przysyłania czasopisma drogą elektroniczną i/lub pocztą — **4 wypowiedzi**
- pytanie o dostępność kwartalnika — **4 wypowiedzi**
- propozycje przypominania w e-mailu lub newsletterze o ciekawym artykule, kolejnym numerze i jego zawartości — **2 wypowiedzi**
- informacja, że respondentka była członkiem sekcji — **1 wypowiedź**
- zażalenie dotyczące odrzucenia artykułu — **1 wypowiedź**
- zażalenie dotyczące artykułów z rozbudowanymi statystykami — **1 wypowiedź**
- więcej studiów przypadków opartych na badaniach jakościowych — **1 wypowiedź**
- kulturowe ujęcie w leczeniu zaburzeń w różnych krajach — **1 wypowiedź**
- zażalenie dotyczące zmieniającej się i zbyt obszernej listy lektur na egzaminy specjalizacyjne — **1 wypowiedź**
- propozycja poprawienia wyszukiwarki dotyczącej słów kluczowych — **1 wypowiedź**
- jak najwięcej praktycznych, a nie teoretycznych artykułów — **2 wypowiedzi**
- wywiady ze znanymi, zagranicznymi psychoterapeutami — **1 wypowiedź**
- zwiększenie liczby numerów w roku — **1 wypowiedź**

Dziękujemy Państwu za poświęcony czas na wypełnienie ankiety, za uwagi i życzenia. Informacje uzyskane od Państwa są dla nas bardzo przydatne w pracy nad redagowaniem kwartalnika. Zapraszamy do tworzenia i przysyłania do nas artykułów oraz do korzystania z bezpłatnej wersji elektronicznej „Psychoterapii”.

Opracowanie: Małgorzata Wolska, Łukasz Müldner-Nieckowski

